

«Бекітілді»

«Балбөбек» жекеменшік
шағын орталығының директоры
С.Р. Мусаева

№2 Педагогикалық кеңес

Тақырыбы: Мектеп жасына дейінгі балалардың математикалық түсініктерін қалыптастыру барысында жұмыс тәжірибесінен ойын тәсілдерін қолдану.

Тәрбиеші: Қарасаева А

« БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ДИДАКТИКАЛЫҚ ОЙЫНДАР»

«Дидактикалық ойындар балабақшада оқытудың бір түрі»

Мектеп жасына дейінгі баланың дамытатын өсіретін әрі тәрбиелейтін негізгі іс-әрекет ойын. Ойын арқылы бала өзінің қоршаған ортамен, табиғатпен, қоғамдық құбылыстармен адамдардың еңбегімен қарым-қатынастармен таныстырады. Халқымыз ойындарды тек балаларды алдандыру, көңілін көтеру әдісі деп қарамай жас ерекшеліктеріне сай олардың көз қарастарын мінез-құлықтарын қалыптастыру құралы деп ерекше бағаланған.

Ойын негізінен балаларға дене шынықтыру және эстетикалық тәрбие берудің маңызды құралы. Ойын балаларды ұйымшылдыққа үйретеді. Ойын түрлері көп, соның ішінде маңызы дидактикалық ойын.

Дидактикалық ойындар 3- топқа бөлінеді:

1. Заттық дидактикалық ойындар- дидактикалық ойыншықтармен және түрлі ойын материалдарымен ұйымдастырылады.
2. Үстел үстінде ойналатын дидактикалық ойындар
3. Сөздік дидактикалық ойындар.

Дидактикалық ойындар сәбилер тобынан басталады. Мұнда жоғары топтарға қарағанда жеңіл түрлері ойнатылады. Мысалы: Бала ойнап отырған машинаның дөңгелегі нешеу түсі қандай?

Кубиктерді түсіне қарай топтастыр, қане сен көк кубиктерді әкелші, үстелге апарып қойшы. Бұл жерде балалар кеңістікті бағдарлауды үйренеді.

Дидактикалық ойындар ересек топтарда төменгі топтарға қарағанды күрделеніп жүргізіледі. Ойын шарттары мен көрнекіліктерін пайдалану арқылы ойын әрекетін дамытуға болады. Дидактикалық ойындар баланың ақыл-ойын ойлау қабілетін қабылдауын есте сақтауын зейінін дамытуға салыстыруға жіктеуге өзін-өзі бақылауға үйретеді.

Мысалы: «Телефон» ойынында диалогтық сөйлеудегі әңгіменің мақсаты бір нәрсе жайында сұралып баланың оған жауап беруге белгілі бір әрекетке түрткі болуға үйрету болып табылады.

Ойын қызықты тартымды өту үшін дидактикалық ойындарды дұрыс ұйымдастыру керек. Ойынға керекті құралдыр әр балаға жеткілікті болу керек сонда ғана балаларға түсінікті болады. Дидактикалық ойындардың құралдары ұзақ уақыт сақталу үшін эстетикалық гигиеналық талаптарға сай әдемі қораптарда қапталарда тұру керек. Ұйымдастырылған оқу іс

әрекеттерінде дидактикалық ойындарды қолдансақ мақсатымызға жетеміз.

2. Дидактикалық ойындардың түрлері слайд көрсету.

Мақсаты: дидактикалық ойындарды ойнату арқылы балалардың қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту сөздік қорларын молайту, дүниетанымын қалыптастыру, эстетикалық тәрбие беру.

Дидактикалық ойындардың түрлері:

1. Заттық дидактикалық ойындар

2. Үстел-үстінде ойналатын дидактикалық ойындар

3. Сөздік дидактикалық ойындар.

1. Заттық дидактикалық ойынның түрлері төмендегідей заттармен ойнатылады.

Ойыншықтармен ойнатылатын дидактикалық ойындар кіші топтардан бастап ойнатылады. Мұнда балалар ойыншықтарды қолымен ұстап, көзімен көріп, сипап сезу арқылы ойнайды. Немесе ойыншық заттарды сипаптауға болады. Мысалы: Доп домалақ. Ол күнге ұқсайды. Доппен біз қызықты ойындар ойнаймыз.т.б

Киім түрлерімен ойнатылатын дидактикалық ойындар: Киімдерді балалармен таныстырумен қатар киіну дағдыларын қалыптастыруға үйретеміз. Мысалы: «Қуыршақты серуенге шығарайық» д/о ойната отырып киімдерді ретімен киіну және жыл мезгіліне сай киінуге үйретеміз.

Заттық ыдыстарды қолдану арқылы жүргізіледі : Ыдыстарды қолдана отырып жеке-және жалпы атауын айта білуге балаларды үйретеміз. Сонымен қатар « Қуыршаққа тамақ дайындаймыз» ойынын ойната отырып ыдыстарды қолданудың әдістерін үйретеміз. Мысалы: қасықты оң қолға ұстаймыз, тарелкені екі қолмен ұстаймыз. т.б.

Заттық жеміс-жидектерді қолдану: Заттық жеміс –жидектерді қолдана отырып балалармен бірнеше ойындар өткізуге болады. Мысалы: «Ғажайып дорба» ойынын алатын болсақ , онда жемістер мен көкөністерді сипап сезу арқылы оның пішінін анықтау, түсін анықтау және атын атауға үйретуге болады.

Заттық үй жануарлаын қолдану арқылы : Заттық үй жануарларды қолдана отырап балалардың зейінін ,есте сақтау қабілетін дамытамыз.

Мысалы: «Үй және жабай аңдарды ажырат» д/о ойыны арқылы заттық үй жануарларын қолдануға болады. Мұнда балалар жануарларды ажыратып , өз орындарына қолымен ұстап орналастырады.

2.Үстел-үсті дидактикалық ойындар арқылы : Үстел –үсті дидактикалық ойындары таңертеңгілік балаларды қабылдау кезіне ойнатылады. Балалардың есте сақтау қабілетін таңертеңгілік уақытта жақсы қабылдайды. Сондықтан заттардың атын жаттау, немесе жалғасын табу, құрастыру, орнын табуға

байланысты ойын түрлері ойнатылады. Мысалы: «Қуыршақ Шолпанға киінуге көмектес», Жартыларды құрастыр» , «Тышқанның үйін тап» т.б.

3.Сөздік ойындар:

Суреттер арқылы: суреттермен ойналатын дидактикалық ойындар барлық білім беру саласы бойынша ойнатылады. Суреттер арқылы балалар сөйлем құрастыруға үйренеді. Белегілері бойынша ажыратады. Жалпы атауын айтып үйренеді. Мыалы: д/о « Суретте қай жыл мезгілі бейнеленген» суреттерін алатын болсақ балалар оған қарай отырып өз ойларын білдіреді.

4. Дидактикалық ойындардың қолдану жолдары. /іс-тәжірбиелік ойын/

д/о « Көліктерді түсі бойынша орналастыр»

д/о «Оюды құрастыр»

Тәрбиешілер семинар –барысында дидактикалық ойындарды қолдануды өз тәжірбиелерімен бөлісті. Ойын қызықты тартымды өту үшін дидактикалық ойындарды дұрыс ұйымдастыру керек. Ойынға керекті құралдыр әр балаға жеткілікті болу керек сонда ғана балаларға түйсінікті болады. Дидактикалық ойындардың құралдары ұзақ уақыт сақталу үшін эстетикалық гигиеналық талаптарға сай әдемі қораптарда қалталарда тұру керек. Ұйымдастырылған оқу іс әрекеттерінде дидактикалық ойындарды қолдансақ мақсатымызға жетеміз.

